

Pałący problem – odpady

Wprowadzone dotychczas zasady gospodarki odpadami komunalnymi w zmienionej ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zmieniło wiele w zakresie organizacji odbioru odpadów od mieszkańców i ich utylizacji. Gminy powinny też spełniać kryteria w zakresie recyklingu trzech grup odpadów monitorowanych wskaźnikami. Niestety nie wyeliminowało to całkowicie dzikich wysypisk oraz nie zapewniło pełnej przejrzystości procesu, również na składowiskach zarządzanych przez prywatne firmy.

To co stało się w tym roku z pożarami wysypisk nie było zaskoczeniem, bo działo się już wcześniej. W 2018 r. stwierdzono jednak już ponad 60 pożarów składowisk odpadów, do których dochodziło w różnych częściach kraju. Kilkakrotnie płonęło wysypisko w Zgierzu, czy składowisko opon w Trzebini. Wiele wskazuje na to, że niektóre pożary nie były przypadkowe, a chodziło o nielegalne pozbycie się odpadów. W ubiegłym roku Państwowa Straż Pożarna zanotowała 37 takich pożarów.

Aby poprawić skuteczność walki z szarą strefą w obszarze gospodarowania odpadami, ograniczyć nasilające się zjawisko pożarów składowisk odpadów oraz proceder porzucania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych i terenach, na których zakończono działalność w zakresie gospodarki odpadami niezgodnie z przepisami, resort środowiska przygotował i przekazał do konsultacji projekt nowelizacji ustawy o odpadach i o Inspekcji Ochrony Środowiska.

Założono m.in. obowiązkowy monitoring na składowiskach, skrócenie czasu magazynowania odpadów z trzech lat do roku, dodatkowe wymogi dla firm przetwarzających i magazynujących śmieci oraz kaucje za składowanie na wypadek konieczności pokrycia kosztów wykonania zastępczego w postępowaniu egzekucyjnym poniesionych w celu usunięcia odpadów i ich zagospodarowania. Do wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów konieczne będzie dołączenie dokumentu potwierdzającego prawo własności gospodarującego odpadami do terenu, na którym będą zbierane odpady niebezpieczne lub na którym będą przetwarzane odpady przez wypełnianie terenów niekorzystnie przekształconych.

Projekt zakłada zakaz przywozu do kraju odpadów w celu unieszkodliwiania oraz zakaz przywozu do Polski odpadów komunalnych oraz odpadów powstających z ich przetwarzania. Przewidziano także możliwość całodobowych kontroli, nowych narzędzi i uprawnień Inspekcji Ochrony Środowiska.

Konsultacje pomogą ocenić zaproponowane rozwiązania.

Trzeba jednak przede wszystkim, usunąć przyczyny, wdrożyć rozszerzoną odpowiedzialność producenta, bieżąco kontrolować przepływ i zagospodarowanie odpadów oraz zadbać o właściwe moce przetwórcze recyklingu, w tym wobec lawinowego wzrostu odpadów z tworzyw sztucznych. Całkowicie zakazany powinien być import odpadów w celu składowania, a systemy GPS powinny być zainstalowane na wszystkich samochodach wwożących odpady do Polski w celu odzysku czy recyklingu. Powinna też nastąpić

weryfikację zasad przyznawania różnych koncesji i pozwoleń w gospodarce odpadami, celem wyeliminować z rynku podmiotów, które nie posiadają odpowiedniej infrastruktury do faktycznego zajmowania się odpadami, licząc jedynie na szybki zarobek. Warto też zwrócić uwagę na niedostatek infrastruktury przetwarzania termicznego odpadów oraz zbyt wysokie koszty tego typu przetwarzania w stosunku do poziomu opłat uchwalanych w gminach.

I na koniec, ważne aby Inspektoraty Ochrony Środowiska miały odpowiednią liczbę dobrze wyszkolonych i godziwie opłaconych pracowników.

Tadeusz Wrona